

Михайло Карпінець

Сьогоднішнє людське суспільство різнобарвне у своїх уподобаннях. Кожен прагне до самовираження та підкреслення своєї індивідуальності: одні у мистецтві чи подорожах світом, інші у спорті або екстримальних захопленнях. У нашій публікації мова піде якраз про одне з таких нетрадиційних для слов'янського світу захоплень сучасної молоді — татування і пірсинг. Молоді люди, які вважають за потрібне «прикрасити» себе в такий спосіб, називають це мистецтвом. У багатьох навіть виникла певного роду залежність, коли здається недостатнім «набити» на своєму тілі лише одне тату чи «проколоти» тільки носа. Так, наприклад, в Австралії дівчина ледь не осліпла через невдале татування на очах! На її тіло вже було нанесено понад 200 малюнків, але її й далі не покидало бажання робити собі тату, бо ж тільки це, як вона стверджує, допомагає їй подолати депресію. Для одних тату і пірсинг – підкреслення природньої краси, а для інших – парадокс, важкий для розуміння і сприйняття. То як же воно є насправді, і якою має бути реакція християнина на це явище сучасної псевдокультури?

Перш за все варто зауважити, що татування або пірсинг є явищем дуже давнім та поширене в африканських племенах і нехристиянських народів світу впродовж тисяч років. З древніх часів у Африці, Південній Азії та на Близькому Сході жінки наносили на своє тіло зображення, котрі, як вони вірили, мали відганяти зло і притягувати щастя. А в Таїланді буддиські монахи наносять собі тату вважаючи, що у такий спосіб зв'язуються з древніми жерцями. Також у стародавніх людей татування виконували й інформаційну функцію: були знаками приналежності до певного роду, племені чи класу.

Слова «пірсинг» і «татування» – іншомовного походження. Перше означає «прокол чого-небудь» (від англійського «piercing»), а друге — «рана», «знак» (від таїтянського слова «tatau»). Слова «прокол», «знак» чи «рана» можуть викликати у нас справедливе питання: чи не спричинить татування або пірсинг проблему або шкоду для здоров'я у тих, хто хоче їх собі нанести? І справді, як і перше, так і друге може негативно вплинути на наше здоров'я, спричинивши алергічні реакції, вірусні або бактеріальні інфекції.

Чорнила і пігменти, що використовуються для татуювань, можуть викликати в організмі людини реакцію відторгнення, а інструмент, яким наносять тату чи роблять пірсинг, може бути носієм дуже важких хворіб: гепатиту В і С, СНІДу. Не слід забувати, що з плином часу тіло людини змінюється, старішає, а тому тату і пірсинг через десятки років матимуть вже неестетичний вигляд. Ще потрібно пам'ятати про те, що такі «прикраси» можуть спричинити труднощі у пошуку роботи через вимоги до зовнішнього вигляду працівника.

Та попри все у молодих людей не зникає бажання нанести на своє тіло тату чи зробити пірсинг. Чому ж вони прагнуть цього? Мабуть, перша причина, яка підштовхує молодь до такого кроку, є бажання якось змінити свою зовнішність, додати їй привабливості чи щось підкреслити. На таке рішення впливає і приклад друзів, авторитетів і кумирів, на яких дивлячись, не хочеться «відставати» від мейнстріму, а бути такими ж, як і вони. Це явище набрало значної популярності завдяки кіноакторам, співакам. Молодь, бажаючи якимось чином задекларувати свою інакшість, почала «розтатуювати» своє тіло різноманітними символами і вішати сережки на вуха, ніс, брови, губи та інші частини тіла. Людина начебто хоче «по-особливому» вирізнитися від інших, але насправді це всього лиш модель нарцистичного виховання. Правда полягає в тому, що унікальною людину робить не її зовнішність, а внутрішній світ! Наша інакшість, неповторність в тому, що кожен із нас по-особливому відчуває, мислить і переживає. Тож «змінювати» своє тіло зовсім не означає щось змінювати кардинально у собі. Якщо ти незадоволений собою, зосереджуватися потрібно не тільки на тілі. Реальні зміни відбуваються тоді, коли ти працюєш над своїм внутрішнім світом і духовним життям. І не слід все зводити до того, що тату і пірсинг — лише тренд моди. Звичайно, інколи так воно і є. Однак знаючи про весь ризик і небезпеку такого вибору, молоді люди не зупиняються на одному татуюванні або пірсингу, що може свідчити і про їхні психічні проблеми. Як наслідок, тіло людини може бути повністю покрите татуюваннями і пірсингом в найрізноманітніших місцях.

А як пояснити цю згубну звичку з релігійної точки зору? Людина – Образ Божий (див. Бут 1, 26). Святі Отці навчають, що образом, на який нас сотворено, є Ісус Христос, Воплочений Син Божий, тому людину ще називають образом Первообразу. Вона стремить до цього Первообразу, і це Святе Передання називає прагненням досягнути «подоби Божої». Як образ Божий людина є свобідною, розумною і сама приймає рішення. Господь наділив людину свободою, яка має свої «плюси» і «мінуси». Тому, звичайно, ми маємо вирішувати, чи змінювати своє тіло додаванням всяких зображень і проколів. Але хіба це принесе користь в уподібненні до Христа? Невже це сприятиме обожествленню, до якого покликана кожна людина? Апостол Павло навчав: «Все мені можна, та не все корисне...» (1 Кор 6, 12). Без моралі свобода стає вседозволеністю, сваволею, а відтак — і кліткою поневолення пристрастями. «Не робитимете заради мерця нарізок на вашому тілі, ані не знакуватимете себе», — такі слова можемо прочитати у старозавітній книзі Левіт (Лев 19, 28). Їх Бог промовив до євреїв, а через них і до нас. Апостол Павло назвав людське тіло «храмом Святого Духа» (1 Кор. 6, 19), тому тіло повинне виглядати так, щоб

бути ознакою присутності Святого!

Колись в Еритреї ставили знак хреста на чолі, а єгипетські копти мають традицію ставити на зап'ясті маленький хрестик як символ своєї невіддільності від Бога і приналежності до Нього. Тому в умовах сучасної культури проблема, напевне, не в тату, а в його надмірі, власне з цим і маємо проблему. Стремління виділитися за допомогою зовнішності зовсім не свідчить про наявність більш розвинутого, ніж в інших, інтелекту. А тому це навряд чи збільшить твій авторитет. Церква навчає, що християни повинні мати красиву душу, а краса душі неодмінно відобразатиметься й на тілі.

Михайло КАРПІНЕЦЬ, Тату і пірсинг // СЛОВО №4 (80), грудень-лютий 2019-2020